Дм. Дивак

ПОМІЧНИК

ДЛЯ МАЛИХ ШКОЛЯРІВ

до ужитку в початковій шкільній науці

в Альберті і Саскачеван.

Дословний переклад анґлійского Праймера.

Ціна 30 центів.

Накладом Петра Зварича з Веґревіл, Альта.

RB 334830

Thomas Fisher
Rare Book Library

UNIVERSITY OF TORONTO

Dmitro Dubik 1911

Dmitro Dubik 1911

no Milliment

Katie Mergen
Martin Cafe
Cornwall and main
Mt Vernon Ill

Т. Шевченко

„Учіте ся, брати мої,
Думайте, читайте
І чужому научайтесь
Свого не цурайтесь“.

ШЕВЧЕНКО.

ПОМІЧНИК

для

Малих Школярів

до ужитку в початковій шкільній науці
в Альберті і Саскачеван

Дословний переклад анґлійского

PRIMER-A

Ціна 30 центів

1911.
Накладом Петра Зварича з Вегревіл, Альта.
З „Рускої Друкарні Я. Н. Крета“ в Вінніпег.

ПЕРЕДМОВА.

Потреба переводчика (тлумача) дає ся відчувати всюди, де лиш наш руский нарід має до діла з анґлійским. Та з сим клопотом стрічають ся не тільки старші, але також і наша дітвора в початках шкільної науки. Не оден батько радо посилає свої діти до школи та коли бачить, що они читають по анґлійски аж щебечуть, але нічо з того не розуміють, єго збирає жаль і злість. „І якаж користь може бути з такої науки, як діти нічого не розуміють? От шкода чусу і труду!“ скаже сердега і перестає посилати діти до школи. Правда, що в сім як раз помилка таких родичів, бо діти аж доперва в другім і третім році науки приходять до знаня анґлійскої мови і тоді зачинають все розуміти. Та коли брак терпцю у многих не позволяє так довго чекати. Ониб хотіли бачити успіх таки зараз.

Многі надіють ся на руско-анґлійских учителів, та бодай чи дочекають ся їх всюди, де тілько потрібно, а особливо в Альбертї, а тимчасом дітвора виростає без науки.

Щоби отже сему лиху по можности зарадити, показала ся потреба перекладу анґлійского буквара „АЛЕКСАНДРА ПРАЙМЕР“ на руску мову. Єго уживає ся до початкової науки в публичних школах в Альбертї і Саскачеванї. Рускі діти в школї навчать ся під анґлійским учителем добре читати і плинно, виразно вимовляти слова і їх спелувати (силябувати). Знов в дома єсли є хто письменний в родинї то в вільнім часї може з школярем переходити одну лекцию по другій і казати єму переводити на руске, а коли дитина дещо не розуміє то єму з сего підручника легко пояснити. Так отже кождого дня вечером дитина перейшовши денну лекцию шкільну буде все розуміти, а заразом і єї домовий учитель при сїй нагоді пола-

має богато по анґлїйски від школяра. Така приватна хатна наука повинна викликати загальне заінтересованє ся всїх членів родини. Дуже добре, як би письменні родичі подбали про се, щоби свої дїти привчити читати по руски скорше нїм їх посилали до публичної школи, а тодї они сами дадуть собі раду з сим „тлумачем“.

Вправдї не вкождій хатї знайде ся письменна людина і не всї наші школярики зможуть впрост з сего підручника користати, та таким легко прийде довідати ся про незнані слова від тих товаришів, що знають.

На закінченє випадає зауважити, що сей підручник немає жадної претенсиї звати ся руским букварем, бо єго матеріял не конче добірний і не має краси руского стилю; будова речень, склад стишків і поодинокі вирази не зовсїм відповідають духови руского язика. Видавцеви головно розходило ся о можливо вірний переклад анґлїйского змісту на руску мову так, щоби початкуючий ученик міг легко з'орієнтувати ся.

Та всеж таки поки не маємо лїпшого то і сей може послужити за руский буквар до початкової науки чи то в школї, де є руский учитель, чи то в дома.

П. ЗВАРИЧ.

FEW HINTS FOR ENGLISH TEACHERS.

There are many English speaking teachers among Ruthenians in the Provinces of Alberta and Saskatchewan, who are anxious to learn the Ruthenian language in order to be able to explain to pupils in their mother tongue, some English words, abstract especially. Hence this manual may be of some help to them in their strenuous task.

This is a true and correct translation of the Alexandra Primer, now in use throughout the two provinces. Although the sentences in the Ruthenian language are different in style and composition to those in English, still the work has been so carried out that it will be an easy matter for a student to locate the nouns, verbs, and other modifiers in prose sentence, except in songs.

In order to read this book the student must get acquainted with the Ruthenian type of letters and know how to pronounce them. The spelling of Ruthenian words is entirely phonetic. It means that the vowels with their consonants must be pronounced in separate sounds.

Following is the alphabet and key to it:

Ruthenian	as English	in	Ruthenian	as English	in
А а	a	far	Г г	h	hart
Б б	b	bed	Ґ ґ	g	good
В в	v	very	Д д	d	dark

Ruthenian	as English	in	Ruthenian	as English	in
Е е	e	met	С с	s	safe
Ж ж	s	pleasure	Т т	t	test
З з	z	zero	У у	u	put
І і	i	chief	Ф ф	f	far
Ї ї	ye	year	Х х	ch	loch
И и	y	myth	Ц ц	ts	hats
Й й	y	yes	Ч ч	ch	channel
К к	k	key	Ш ш	sh	shop
Л л	l	look	Щ щ	shch	English channel
М м	m	man	Ь ь	—	fresh
Н н	n	not	Я я	—	yah
О о	o	open	Є є	—	yeh
П п	p	pose	Ю ю	u	you
Р р	r	ring			

О-ле-но ба-чиш я-бло-ко

O-leh-no bah-tchysh ja-blo-ko?

He-len see apple

It is very necessary to learn the letters and to pronounce them correctly. This may be accomplished only by the aid of some intelligent instructor. As to the grammar and the accent, they are so difficult to master that not very many English speaking people would take sufficient pains to learn it. Those who would like to try I refer to the "Hand-Book of the Ruthenian Language," which may be obtained from the Ruthenian Book Store, 850 Main Street, Winnipeg, for the price of $1.00.

З хорим бриськом до доктора

Сторона 5.

Олено бачиш яблоко.

Бач яблоко!

Чи бачиш яблоко?

Олена має яблоко.

Сторона 6.

Бач се яблоко.

То є Олени яблоко.

То є червоне яблоко.

Бач той листок.

То не є червоний листок.

То є зелений листок.

Бачиш той цьвіт?

То є мій цьвіт.

То є жовтий цьвіт.

Ту є капелюх.
То соломяний капелюх. То є мій соломяний капелюх.

Сторона 7.

Яблока! яблока! красні червоні яблока!
Хочеш мати одно?
Хочеш мати одно?
Возьми мої яблока, возьми мої яблока,
Прошу возьми одно,
О, прошу, возьми одно.

Ту є мої цьвіти—
красні цьвіти.
возьмеш мої гарні
жовті цьвіти?

Сторона 8

Диви ся Артур.
Він може бігати.
Можеш ти бігати?
Він може скакати.
Можеш ти скакати?
Він може грати в пилку.
Можеш ти грати в пилку?

Ту є Василина.

Бач єї капелюх.

То є білий капелюх.

Бач єї кітку.

То є чорна кітка.

Кітка може бігати. Кітка може скакати.

ГАДАЙ, ЩО Я МАЮ.

Сторона 9.

Чи то є біле? Ні, то не є біле. Чи то є чорне? Ні, то не є чорне. Чи то є жовте? Так, то є жовте. Може оно бігати? Ні, оно не може бігати. Може оно скакати? Ні, оно не може скакати. Може оно бавити ся? Ні, оно не може бавити ся. Чи то є яблоко? Ні, то не є яблоко.

Чи то є листок? Ні, то не є листок.

Чи то є цьвітка? Так, то є цьвітка.

Чи то Оленина цьвітка? Ні.

Чи то Артурова цьвітка? Ні.

Чи то Василинина цьвітка? Так.

ЧИ ЗНАЭШ ТІ СЛОВА?

Котик	**чорний**	**бігати**	**скакати**
галка	**жовтий**	**іти**	**червоний**
яблоко	**зелений**	**хороший**	**цьвіт**
сей (ся, се)	(родівник)	**оден**	**бавити ся**

Сторона 10

Дивись на вахляр !

Се э Олени вахляр.

Він є жовтий.

Дивись на червону шапочку.

Чи бачиш єї ?

Чи любиш єї ?

Який хороший листочок !
Він є червоний і зелений і жовтий.

Се є кленовий листочок.

Я маю цьвітку.
Є се червона цьвітка.
Она є дуже гарна.

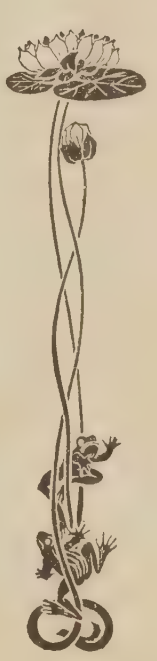

Вахляр, Шапка, Лист; Червоний,
Зелений, Жовтий.

Сторона 11

Ту є троха цьвітів.

Хто їх возьме ?

Чи ти хочеш їх ?

Они є червоні і сині і жовті.

Чи бачиш зелені листки ?

Чи будеш брати деякі з них

Я люблю зелене листе і

хороші цьвіти.

Сторона 12

Маю малого білого котика. Чи бачиш єго ? Він може бігати і скакати. Я люблю бавити ся з ним. Чи ти маєш маленького котика ? Се є білий котик. Чи любиш бавити ся з ним ? Ходи і бав ся з моїм котиком.

Чи ти знаєш мене?
Я Василина.
Се моя лялька.
Єї імя Беся.
Беся має чорні очи.
Она має червоні личка.
Она носить червоне
убранє.

Чи маєш ляльку?
Чи она має червону
сукенку?
Чи любиш бавити ся з нею?
Я люблю бавити ся з
Бесею.

Чи знаєш сї слова?

сукня любити ту чорний з ти (ви) котик, бавити ся там дещо до мій (моя, мое) капелюх шапка, кіт, в, пестити, фуркало.

Чи бачиш мій капелюх?
То соломяний капелюх.
Диви ся на мою шапку.
Се чорна шапка.

Ту є котик.
Єго імя Кіточка.
Она дуже красна кіточка.
Чи будеш пестити Кіточку?

Сторона 15.

Спільна вправа.

Дай менї галку.
Дай менї цьвітку.
Дай менї ляльку.

Клади галку на столик.
Клади ляльку на столик.
Положи цьвітку на лавку.

Прошу взяти ляльку.
Прошу дати менї ляльку.
Єсли ласка дай менї цьвітку.

Вложи мою цьвітку до вазонка.
Вложи свою цьвітку до вазонка.
Постав вазонок на столику.

Дай менї галку.
Прошу возьми галку.
Постав галку на підлозї.
Покоти галкою до мене.

Сторона 16.

Відповідай на сї питаня:

Чи маєш ляльку?
Як ся називає?
Чи она має червону сукенку?
Чи она має жовту сукенку?
Чи єї сукенка біла?

Чи маєте огород?
Чи є там дерево в огородї?
Чи є листє на дереві?
Чи листє зелене?

чи є там цьвіт в огороді?
чи цьвіт жовтий.
чи любите яблока?
чи любите бавити ся галкою?

чи маєш капелюх?
чи маєш вахляр?
чи маєш ко тика?

Сторона 17.

Новий возик.

Де ти є Олено?
Олено, де ти?
Я є ту, Василино,
чого хочеш?
Ходи сюди і подиви
ся що я маю.
Я маю новий возик.
Артур зробив єго
для мене.

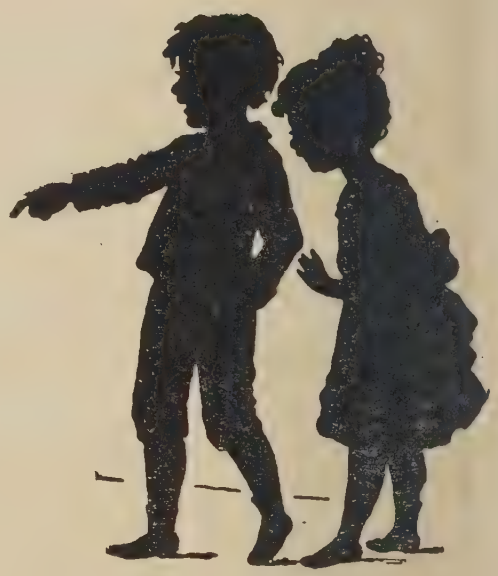

чи прийдеш і будеш бавити ся ним?
Ми можемо ляльку возити.

Спільна забава.

Йоася . . . біжи . . . до . . . дверий
Івась . . . . іди . . . . до . . . лавки
Марія . . . стань . . . коло . . таблиці
Яків . . сідай . . при . , вікні

Сторона 18.

Мале курятко.

Я є мале курятко.
Проживаю на фармі.
Маю хорошу жовту суконку, чи бачиш эі?
чи бачиш мої чорні ніжки і жовтий дзюбок?
Маленька дівчина годує мене.
Она зве ся Василина.
Она має червону сукенку і хороший білий капелюх.
Она дає мені зелені листочка і жовту страву.
Она може ходити і бігати і я таксамо.
чи любивбись бути маленьким курятком?

Сторона 21.

Чи знаєш, що я бачив на фармі?
Я бачив яблінку.
Там були червоні яблока і зелене листє на нім.
Я бачив огород.
Там були в нім білі і жовті цьвіти.
Я бачив маленькі курятка.
Там було їх шестеро.
Они були чорні сиві і білі
Я видів котика і бавив ся з ним.
Я видів маленьку дівчину.
Она мала хорошу ляльку з чорними очима.
Я видів малого хлопця і бавив ся з ним галкою.

Сторона 22.

Годованє курий.

Дві малі дівчатка суть на подвірю.
Они годують кури.
Одна курка є чорна. Дві курки є білі.
Три курки сиві.
Одна а дві а три є шість.
Дівчата люблять кормити кури.
Кури кажуть: „Піп, піп!“
Чи любиш кормити кури?
Оден, два, три, чотири, пять, шість.

Сторона 23

В огороді.

Ту ми вже в огороді.
Ми є під деревами.
Нас є трох.
Артур має книжку і читає.
Олена бавить ся з псом.
Він називає ся Циґан.
Він має довге сиве волося.
Ходь ту Циґан і показуй нам штуки.
Ану чись годен перескочити через сей патик.
Тепер проси кейка.
То добрий пес.
Тепер стій тихо доки не порахую до пять.
Оден, два, три, чотири, пять.
Чи не думаєш, що Циґан розумний.

Сторона 24.

Гнїздочко червоношийки.

Ходім там до огороду.
Я тобі покажу гнїздочко на дереві.
То є гнїздочко червоношийки.
В гнїздї є пятеро синих яєчок.
Чи ти вже бачив червоношийку?
Ти єї пізнаєш по єї червоній шийцї.
Она дуже гарно сьпіває.

Загальна вправа.

Положи руку на лавку.
Положи руку під лавку.
Бігай до дверий,
Бігай від дверий до стола.

Сторона 25.

Червона рожа.

Дорога мала червона рожо!
Чи ти збудила ся (розцвилась) для мене?
Чи можна тебе зірвати?
Я люблю тебе найліпше зі всїх цьвітів.
Моя мати хора.
Я тебе до неї занесу.
Она радо прийме тебе.
Она любить дерева і цьвіти.
Я радо приношу цьвіти для неї.

Рахункова пісня.

Раз, два, зашнуруй менї черевик.
Три, чотири, замкни двері.
Пять, шість, позбирай патики.
Сїм, вісїм сиди просто.
Девять, десятъ, приходи знов

Сторона 26

День уродин Василини.

Діти повиходили до огороду.
Они уставили стіл під дерева.
Они готують ся до забави для Василининого дня уродин (імянин).

Василини малі товаришки прийдуть на забаву.
Они будуть мати веселий час.
Будуть бігати, бавити ся, а опісля будуть мати перекуску.
По їдї будуть мати іграшки.
Які гри думаєш они будуть бавити ся.

Сторона 27

Робота коло кейка.

Що ви робите, мамо?
Чи ви будете печи?
Бачу, що ви маєте муку на столї.
Так, Оленко, я хочу спорядити кейк для Василининої гостини.
Я хочу зробити булочки також.
Думаю, що ти будеш менї помічною.
Чи принесеш менї двоє сьвіжих яєць?
Тепер, прошу, вибий їх до горнятка.
Так, то добре. З тебе буде добра маленька кухарка.
Менї треба також молока і масла.
Тепер можеш розтачити тїсто.
Незадовго всадимо булки до печі.

Сторона 28.

Забава (гостина).

Малисьмо такий веселий час в гостинї.
Бігалисьмо, бавили ся пилкою і ходили в лїс за цьвітами.
Потім їхалисьмо на конях.
Мати наставила стіл до їди.
Ми всї помагали носити крісла і начинє.
Наклалисьмо сьвіжих цьвітів і зеленого листя на стіл.
Цьвіти були рожеві і білі.

Ми їх назбирали в огороді.
Булочки і кейк були такі добрі.
Там був пятачок в однім кейку.
А також був і ґузик в нім.
Василина дістала пятака, а Циґан ґузик.

Сторона 29.

Шклянний черевичок.

Найстарша сестра: (до Попелюшки).

Я іду на забаву.
Бачиш мою весільну сукню?
Ходи і причеши моє волосє.
Ходи і вичисти мені черевики.
Тепер забирай ся знов до кухні.

Друга сестра: (також до неї).

І я іду також на забаву.
А ти маєш лишити ся дома.
Маєш сидіти в кухни.
Спіши і принеси мій капелюх.
Іди і подай мені хустину.
Тепер забирай ся назад до своєї кухні

Попелюшка: (сирота до себе)

І я би хотіла піти на забаву.
І я хотіла би видіти князя.
Я би мала охоту поїхати в бричці.
А то хто пукає до дверий.
Прошу до середини! Прошу! Чи ви не дуже змучені?

Божа Мати: (до неї).

Так ти хочеш піти на забаву.
Іди і принеси мені диню.
Отож маєш бричку.
Тепер принеси свої миши.
Ту маєш з них коні.
Тепер дістань два щури.
Се тобі фірмани.
Тепер вставай! То буде сукня для тебе.

Попелюшка.

Якаж се гарна сукня!
Що за величава бричка!
Якіж хороші маленькі черевички!
Дякую, дякую. Божа Мати.

Божа Мати.

Но мусиш повернути в дванайцятій годині.
Мусиш прийти в дванайцятій годині.

Князь.

Яка ти хороша! Ти підеш зі мною до танцю?

Сестри.

Ах, яка хороша дама (пані)!
А яка гарна сукня!
Чи знаєш, як називає ся?
Звідки походить?
Князь нікого більше не видить.

Князь,

Будь здорова! Йди здорова!
А то дванайцятя година так скоро.
Прийди ще раз!
Ти мусиш ще раз прийти!

Сторона 32.

Червоні рожі.

Колись то ми не мали зовсім червоних рож. Всї рожі були білі.

Вчасно одного ранку малий пучок рожевий розвинув ся. Він зобачив, як сонце на него дивило ся. Оно так в него вдивляло ся, що маленький рожевий пучок не знав, що робити.

Вкінци він споглянув до гори і сказав:
,,Чому ти так дуже дивиш ся на мене, п. Сонце?"
,,Бо ти такий хороший!" Відповіло велике округле сонце. В тім маленький білий рожевий пучок зарумянів ся. Він зарумянів ся чудовою рожевою красою і всї єго дїти по нім були малі червоні рожі.

Сторона 33.

Наука лїтаня.

Чи бачили ви коли, як малі пташки беруть ся лїтати?

,,Робіть так!'' сказав старий Червоношийчик.
При тім він скакав з галузки на галузку.
,,Робіть так!'' сказала Пані Червоношийка.
По тім і она також скакала.
Але маленькі пташки не хотіли скакати.
,,Я знаю, що я упаду'' сказала маленька пташка.
,,Я знаю, що я упаду'', сказала друга маленька пташка.
,,То за далеко скакати'', сказав оден маленький пташок.
,,Ми за малі'' сказала иньша мала Червоношийка.
,,Пробуйте ще раз! Відважно! сказав старий Червоношийчик.
,,Дорогі мої! любі мої!'' сказала Пані Червоношийка.
Нарешті одна мала пташка скочила,
По сій друга мала пташка скочила.
Потім они сказали: ,,Ми можемо літати, ми можемо літати.
Опісля всї молоді Червоношийки поскакали.
Они всї заговорили: ,,Ми знаємо літати! Ми знаємо літати!''
Стара Червоношийка ї каже: ,,Відважно! Справдї ви можете летїти!''
Дитятко заплескало білими ручками.
Оно любувало собі перебувати в огородї.
Оно тїшило ся, дивлячись на любі малі Червоношийки.

Сторона 34.

Червоношийка.

Мала Червоношийка усїла на деревину;
Полїз до неї пестїй котик тай злїз на долину.
Зійшов котик на долину, бо Червоношийка злетїла
І так каже до котика: „Лапай, коли в тебе сила.“

Сторона 35.

Горячка.

Одного дня Василина зробила ся дуже хора.
Коли доктор прибув, то сказав, що она має горячку.
Она буде лежати в ліжку досить довгий час. Мусить проте бути дуже спокійна.
Єї малі товаришки приносили їй цьвіти. А мати давала єї сьвіже молоко і холодну воду.
По кількох тижнях она зачала підводити ся. Отворила очи і усьміхала ся до своєї мами. Потім зачала говорити. Вкоротцї знов стала здорова.

Сторона 36.

Мала повійка.

Подивись на маленьку повійку. Она має зелені листочки і рожеві цьвіти.
Минувшої весни ми посадили насїнє. Потім сонце сьвітило і падали теплі дощі.

Вкоротці малі листочки повилазили з землї. Повійка зачала спинати ся по стїнї. Досягнула вікна. Потім показав ся цьвіт і звернув ся до сонця. Мала хора дївчинка зобачила єго. Она зауважила, що він хороший і любила дивити ся на него при яснім соняшнім сьвітлї.

Чи знаєте як ся цьвітка зове ся?

То є солодкий горошок.

Сторона 37.

Високо попід небеса малі пташини лїтають.

Долом в долинї в своїх гнїздочках малі пташки спочивають.

З одним крильцем по лївім (боцї) а з одним по правім.

Любі малі пташенята сплять цїлу нічку самі.

Сторона 38.

Мотилики.

Три малі мотилики гуляли на соняшнім сьвітлї. Аж нараз небо затемнило ся. Дощ зачав падати. Мотилики удали ся до цьвітів о поміч.

,,Єсли ласка, впусти нас до середини, дорога лелїо'', сказали.

Лелїя відповіла: ,,Я впущу лише білого''. Тодї они сказали: — ,,Ти мусиш приняти нас всїх або жадного.''

Так відійшли они до туліпа. Тулїп сказав: „Я прийму тілько червоного“. Але они відповіли: „Ти маєш нас всїх приймити або нїодного”.

Опісля они звернули ся до рожі: „Просимо Панно Рожо, чи приймеш нас до себе?“ Але і рожа хотїла тілько одного з них приняти.

Сонце бачило, як мотилики любили оден другого. Оно вийшло і усьміхнуло ся до них. Они висушили свої крильця і стали гуляти на соняшнім сьвітлї.

Сторона 40.

Витай Червоношийко!

Червоношийко маленька,
Якаж гарна грудь твоя!
Ти приходиш до віконця,
Щоби накормити тя.

Я й давнїйше тя кормила,
А тиж птатка та сама,
Щом кормити обіцяла
І не забуду сї слова.

Першим разом я прирекла
Годувати тебе все,
А тепер ти як звук дзвона
Сонце і дощ принесе.

Сторона 41.

Мале ягнятко Марійки.

Марійка мала мале ягнятко. Єго вовна була біла як сніг. І всюди, де лиш Марійка ішла і ягнятко ішло за нею.

Одного дня пішло за нею до школи. А се було против припису. Діти зачали з ним бавити ся і сьміяти ся, скоро зобачили ягня в школї.

Так тодї учитель вигнав єго на двір. Та однако оно стояло близько та скакало, то брикало, то бавило ся, аж доки Марійка не з'явила ся коло него.

Сторона 42.

Лялька з платєчка.

Ту є три малі дївчатка. Они називають ся Катруся. Марійка і Евка. Евка має велику ляльку з платєчка.

Всї дївчата мають кейки до їди. Евка дає свого кейка ляльцї.

Она знає, що лялька не годна їсти. Але єї нїби здає ся, що она може.

Другі дївчатка дивлять ся на Евку. Они прислухують ся, як она говорить до ляльки.

„Будь ласка, їж мого кейка, Бачи який він солодкий. Ану їж хоч трошки."

Сторона 43.

Поворот домів.

Я виджу, що хтось іде сюди дорогою. Я знаю хто то такий. Я буду махати рукою. Він також махає до мене. То мій батько.

Він від'їхав на цілий день до міста. Він взяв з собою коні і візок.

Я знаю, що він щось має для мене. Він казав, що принесе мені оловець і нову книжку.

Я іду отворити єму ворота. Потім вибіжу єму на стрічу. Він мене возьме на візок. А може позволить мені гонити коні.

Сторона 44.

Перший день в школї.

Я була нині в школї, тату. Я бавила ся з малими дівчатами. Я дала учительці трохи цьвітів. Она казала, що я добра дівчина. Я люблю ходити до школи.

Що ти робила в школї, Василинко?"

,,Я рисувала образки на своїй таблиці. Бавила ся патичками. Они були червоні і сині і жовті. Дивилам ся в гарну

книжку з образками. Я сьпівала пісню учительці. Я чула, як діти читали і сьпівали.

,,Чи можу іти знов до школи, тату? Я се так люблю.“

Сторона. 45.

Вечер.

Уже день скінчив ся,
  Ніч надходить близше
А сумрак вечірний
  Все спадає низше.

Потім тьма збираєсь,
  Зьвізди ся з‘являють;
А пташки, зьвірі і цьвіти
  Скоро засипляють.

Сторона 46.

Старий зиґарок.

Чи бачиш старий зиґарок? Він стоїть в кухни. Диви ся на єго дві сказівки. Они нам показують час дня. Они нам кажуть, коли іти до школи. Они кажуть: ,,Час іти до школи, діти!"

Тогди ми беремо наші книжки і таблички. Кажемо будьте здорові до мами і до дитини.

Маємо далеко іти до школи. Часом збираємо цьвіти при дорозї. Часом прислухуємо ся пташкам.

Ми ніколи не спізняємо ся, бо старий зиґарок утримує добрий час. Він завше каже правду. Він бє години.

Сторона 47.

Помічна рука.

Чи бачиш сего старого чоловіка? Він є рибаком. Мешкає в малій хатинї коло озера. Він їде в човнї ловити рибу.

Він має маленьку дївчинку. Она називає ся Славка. Він єї взяв з собою нинї. Она помагає єму веслувати човно.

Она дуже щаслива. Диви ся на єї черевики. Они зроблені з дерева. Диви ся на єї шапочку. Єї мати зробила ю для неї.

,,Чи можна вам помагати веслувати, татку?'' запитала она. ,,Чи ви не дуже змучені?'' ,,Так, справді'', каже батько. Потім усьміхає ся до неї.

Потім кладе малі ручки на велике весло. Чи думаєш, що она єму може що помогчи. Я думаю що може.

Сторона 48.

Жовтоцьвіт.

О, жовтоцьвіте, як золото ясний
І щож ти ту робиш цілий день самий?
От стою й чекаю в зеленій травици,
Аж зійдуть ся діти до веселой гри.

О жовтоцьвіте, як золото ясний;
А щож ти ту робиш цілу ніч самий?
Стою і чекаю на холодну росу,
Щоби побілила мій волос рясний.

Сторона 49.

Мамині приповідки.

Малий Рай добуває свої забавки і приносить до мами. Він має коника, коровку, вівцю, свинку і котика. В сам-перед дає мамі коника, а она приговорює:

Підкуй коня, підкуй клячу,
Най лошачок босо скаче.

Потім підносить овечку, а мама каже:

,,Баа! баа! Овечко чорна, маєш ти що вовни?
Так пане! Так пане! аж три міхи повні.''

Рой знає конець сего стишка, тож він дає мамі пестія котика, а она каже:

,,Пестій котик, пестій котик, а де ти бував?
Ой бував я у Льондоні, королеву оглядав.
Пестій котик, пестій котик, що ти там видав?
Я маленьку бідну мишку з під крісла прогнав.''

Потім мати бере малу свинку і так каже:

,,Ся мала свинка пішла на торг,
Ся мала свинка лишила ся дома.
Ся мала свинка гризла печеню,
Ся мала свинка не мала нічого.
Ся мала свинка кричала, ,,кві-кві'',
Бо не знала бідна дороги до дому.''

Коли она скінчила сї слова, Рой підніс пальцї і запитав: ,,А тепер скажіть менї за корову.''

Тодї мама так приповідала:

,,Ся корова пасе траву,
Ся знову їсть сїно;
Ся корова пє водицю
Ся вганяєсь вічно.
Ся коровка нич не робить
Лиш лежить немічно.

Сторона 51.

Лишень на жарт.

Малому пташкови хтось зранив крильце і він не міг летіти. Гринько зловив єго в руки. ,,Не бій ся, мала пташко сказав, я тобі нич злого не зроблю. Я буду тебе доглядати аж доки твоє крильце не зміцніє. Буду тебе кормити кождого дня. Як тебе зранено?''

,,Хлопець кинув в мене каменем. Він поцілив мене в крильце і оно зломало ся. Хлопець казав, що він лиш жартував.''

,,То не всї хлопцї злі для пташок. Я буду ласкавий для тебе. Ти незадовго знов виздоровієш.''

Сторона 52.

Тижневі дни.

Котрі перуть по неділи,
Тих до тижня висхне біле.
Котрі перуть у вівторок,
Тим вже не йде се так споро.
А котрі ждуть середи
Й тим ще уйде від біди.
Но хто четверга чекає,
Той ся встиду набирає.
Знов на пяток відкладають
Хиба ті, що часу не мають.
В суботу лиш перуть ті,
Що найкапарнїйші в селї.

Гусениця.

Чи бачиш ти великі гусениці? Одна з них робить куклу. Она в ній буде завмирати. Так буде спати довгий час. Потім отворить куклу і вийде на сьвітло сонця. Буде се хороший мотилик. Буде він мати красні червоні і чорні крильця. Буде літати по огороді. Буде дуже а дуже щасливий. Діти будуть за ним уганяти ся.

Панна Мофет на дивані —
Іла сир і підсмитане;
З'явив ся паук і вчіпив ся рук
Тай відстрашив панну від єї снїданя.

Сторона 54.

Гостина на селї.

Федунь проживає в місті. Єго сестра Мея мешкає з ним. Одного дня мати сказала їм, що они мають їхати на фарму.

Они мали через два тижні перебувати з Оленкою і Артуром.

Як щасливими чули ся діти! Они єще ніколи не були на фармі, але они нераз чули про ню і бажали собі, щоби там піти.

Що, думаєте, Федунь хотів видіти?
Він хотів видіти коні і їх гонити.
Що, думаєте, Мея бажала зобачити?
Она бажала зобачити кури і їх годувати.
Що, думаєте, Федуньо злагодив взяти з собою.
Він зробив паперового орла з довгим хвостом. Також купив ножик для Артура.

Мея ушила нову сукенку для своєї ляльки. Она накупила начиня для Оленки.

А була то далека дорога з міста на фарму.
Федуньо і Мея поїхали на колії.
Они бачили гарні предмети по дорозї.
Они бачили ріку з човнами на ній.
Федунь казав, що любив би перебувати в човні.

Сторона 55.

Я бачив плаваючий корабель.

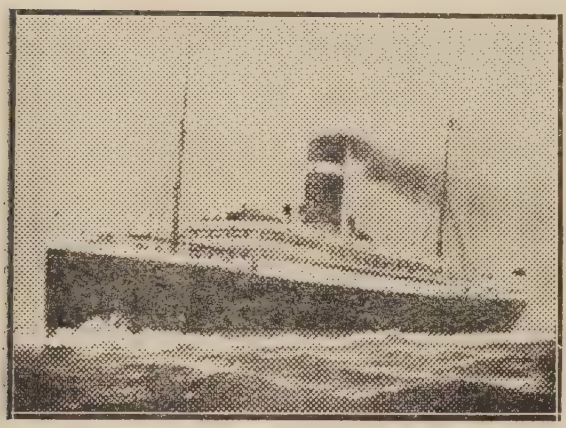

Я бачив корабель плинучий,
Як він плавав по воді.
А там повно гарних річий,
А все то дитині й мені,
Були там цукорки в каюті,
І яблока у внутрі;
Вітрила зроблені із шовку,
А мапти сіяли в красі.

А двайцять чотири матрози
Що стояли на кладі,
То були двайцять чотири мишки
З ланьцушками на шиї.

Капітаном була качка
З торбиною на плечах;
А як корабель став рушати,
То він кричав: ,,Квак, квак, квак!''

Сторона 57.

Артур і Оленка стрічали Федька і Мею на стациї. Они всї поїхали на фарму.

Старенька Неда виглядала така весела як діти. Федунь усів з Артуром на переднім сїдаку. Оленка і Мея усїли на заднім.

Мея бачила деякі хороші цьвіти при дорозї. Она заставляла Федуня злазити і рвати їх.

,,То суть сині звіночки'' — казала Оленка. ,,Они ростуть на збочу горбка''.

,,Там є також жовті сонїчники в долинї коло потока'', сказав Артур.

,,Ми їх дістанемо иньшим разом''.

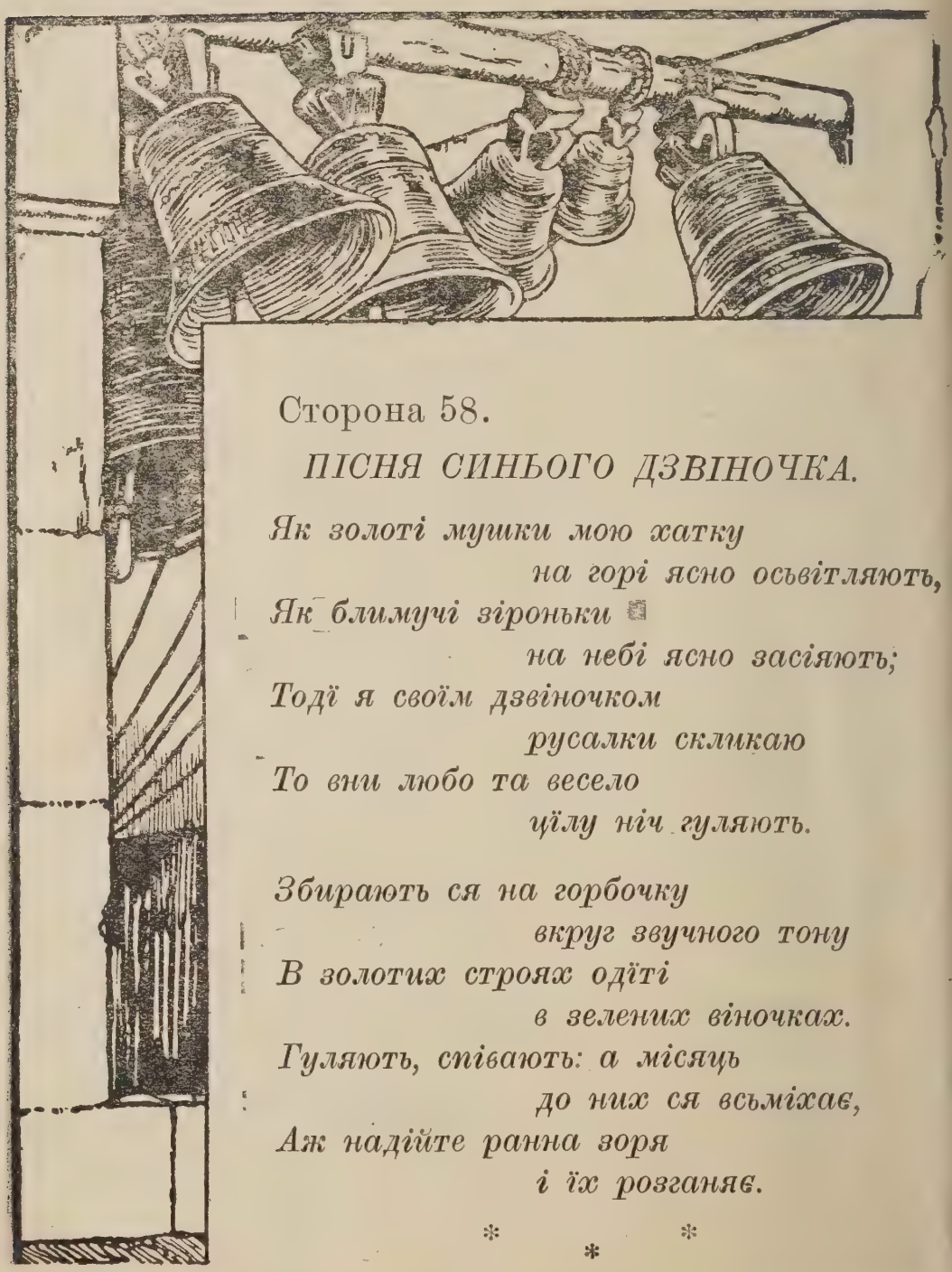

Сторона 58.

ПІСНЯ СИНЬОГО ДЗВІНОЧКА.

Як золоті мушки мою хатку
на горі ясно осьвітляють,
Як блимучі зіроньки
на небі ясно засіяють;
Тоді я своїм дзвіночком
русалки скликаю
То вни любо та весело
цїлу ніч гуляють.

Збирають ся на горбочку
вкруг звучного тону
В золотих строях одїті
в зелених віночках.
Гуляють, співають: а місяць
до них ся всьміхає,
Аж надійте ранна зоря
і їх розганяє.

* * *

Коли лїтом дощик паде, тодї кожда цьвітка цвите.

Сторона 59.

Сплавок.

В долині за хатою там є ставок.
Федунь і Артур ходять туди кождого дня.
Они зробили собі сплавок.
Федунь є капітаном, а Артур моряком.
Они нераз беруть і дівчата возити на воді.
Дівчата дуже люблять возити ся на сплаві.
Одного дня Доця упала у воду.
Федунь скочив за нею.
Дівчата казали, що він дуже відважний.
Федунь може пливати як риба.
Артур може пливати лиш кілька ярдів.
Дівчата люблять бродити по воді.
Они роблять хатки в піску.

Сторона 60.

Лис і виноград.

Голодний лис ходив по лісї. Він зобачив виноград на виновій лозї.

Була то осїнна пора і овочі були вже дозрілі. Они висїли великими китицями.

Лис споглянув на виноград і полизав губи: ,,А то добрий виноград муситьбути,'' каже, ,,я мушу дістати троха на обід.''

По сїм він підскочив, та не міг дістати. Він підскакував знов і знов, та все таки не міг досягнути.

По хвили він залишив. Потім єще раз споглянув на виноград і сказав: ,,Ти не добрий! Ти квасний! Я не їв би тебе на окід.“

Посім він побіг в ліс і довгий час вже більше не показував ся.

Сторона 61

Коли я вийду над море ся грати
І в мягкім пісочку ямочки копати,
Маленьку лопатку з собою беру.
Кожда моя ямка чаші форму має
І до них з долини вода ся збирає,
Аж доки не може йти далї в гору.

Сторона 62.

На побережу моря.

Одного дня діти удали ся на побереже моря. Дївчата забрали відерця і лопатки. Хлопцї взяли човенце з вітрилом, що собі зробили.

Они виділи великі кораблї, як випливали з пристани.

Оленка сьпівала: ,,Я бачу корабель плинучий“. Она навчила ся сего від Меї.

Федунь сьпівав: ,,Раз були три веселі матрози.“ Він сеї навчився у містї.

Дївчата робили з піску хатки і збирали то мушл

то круглі камінчики аби взяти домів.

Хлопці пустили на воду свій новий човен. Потім пустили ся пливати. Великі филї плюскали ся поверх них. Казали, що море далеко ліпше ніж ставок.

Сторона 63.

Хлопчик і морска мушля.

Раз хлопчик удав ся на побереже моря. Він любив приглядати ся великим филям. І любив слухати, як они шумлять.

Менї жаль іти до дому. Я би хотів взяти і море з собою, я би хотів взяти єго шум. Я би хотів взяти і синю воду.“

Потім зачав бавити ся в піску. Коли бавив ся, то филї підходили єму на стрічу.

Они викинули єму дуже красну мушлю.

Була она рожевої і білої барви. Хлопець приложив мушлю до свого уха. Він почув шум моря в єї серединї.

,,Дякую вам филї, сказав, дякую. Тепер я можу щасливий повернути домів. Я можу взяти шум моря з собою"

Сторона 64

Вивірка.

,,Ходи сюди, Федуню, а побачиш вивірку!"
,,А де она, Артур?"
,,Чи не бачиш єї на дереві?"
,,А так, тепер єї бачу."
,,Бачиш, як она з залузки на галузку скаче?"
,,А тепер смикнула на березу. Чуєш як цївкає? Она настрашена".

,,Успокій ся Циґан, не гавкай так дуже"!
,,Бачиш хвіст вивірки, Федуню? Він подібний до мітолки. Коби ми мали що для неї."
,,Я раз мав освоєну вивірку; она сїдала менї на плече і їла з моїх рук."

Сова.

,,Що се за голос? — Слухайте!"

,,То є сова в лїсї. Она там має гнїздо. Она спить цїлий день. Коли настане ніч, она зачинає пугутїти. Другі пташки дуже єї боять ся тодї.

Другі пташки дуже єї боять ся тодї. Она може почути найменьший звук.

Она може летіти без жадного шелесту.
Она може видіти в темноті-
Она має великі випулені очи.
Слухай, як кричить: ,,Пу-гу, пу-гу!"
Чи се тебе не лякає?

Сторона 66.

Схожість при забаві.

Хто там? хто там ?
Крик ся розносить;
Веселий гомін
Діти голосять.

Хто, що, хто, що?
Пташина питає;
Хто такий і де він
То ніхто не знає.

Пугу-пугу-пугу
Сова закричала
Помахала головою
І тишина стала.

Сторона 67.

Змучені черевики.

То є маленькі черевички Василька.
Они такі змучені як лиш можуть бути.

Маленькі два черевички дуже дуже змучені.
Они бігали цілий день.
Бігали то в оден, то в другий конець дороги.
Ходили то в гору то в долину по сходах.
Вибігали на стрічу листоношеви.
Коли бабка зажадали цьвітів, Василько бігав за ними.

Коли мамі треба було яєць Василько ходив за ними.

Коли тато потребували паперу Василько ходив за ними.

Тож і не диво, що черевички змучили ся.
Василько також змучений.
Він пішов спати і твердо заснув.

Сторона 68.

Хатка для забави.

Се хатка, котру Артур і Федунь зробили.
Они зробили єї для дівчат. Дівчата в ній часто бавлять ся.

Нині Мея є ґаздинею, а Оленка приходить до неї в гостину.
Оленка називає ся пані Зеленькова.
Мея називає ся пані Чорненька.
Оленка стукає до дверий. Мея відзиває ся:
,,Здає ся мені, що хтось пукає до дверий.'' При тім отвирає двері і спостерігає Оленку.

,,А як ся маєте, пані Зеленькова? Я така рада що ви до мене загостили.

Прошу до середини, ту дуже горячо.

,,Дякую вам, пані Чорненька. Радо увійду до середини. А то нині страх горячо. То для дітий дуже прикро. Як має ся ваша маленька Доця.''

,,Дякую, она має ся гаразд. Я що лишень ушила для неї нову сукенку. Она дуже любує ся нею.''

,,А то справді дуже гарна! Я люблю синю сукенку на ляльку. Бася вже майже зносила свою червону. Мушу єї нову ушити.

,,Чи позволите гербати і кейка, пані Зеленькова? Се буде вам смакувати по такій дорозі.''

,,Дякую, пані Чорненька. Ваш кейк дуже добрий. Тепер я мушу іти. Чи ви прийдете коли до мене в гостину?

,,Я буду старати ся, пані Зеленькова. Може зможу до вас зайти в слідуючім тижни.''

,,Останьтесь здорові, пані Чорненька.''

,,Ідіть здорові, пані Зеленькова.''

Сторона 70.

Післанець.

Пташина люба вертає з полудня,
Де любі мило цьвіточки цвитуть;
І несе з собою щебетливу пісню,
На далеку північ, де снїги метуть.
Затужив полудень за гостем пташком.
Утїшилась північ новим сьпіваком

Сторона 71.

Клопоти мишки.

Маленька мишка вибігла з діри, щоби пошукати сира.

Она була дуже голодна, мала мишка і не була досить розумна.

,,Я так люблю сир!" сказала она.

Ти мусиш бути осторожна! сказала єї мати.

,,Кіт може тебе зловити. Коти дуже люблять миши."

,,Як виглядають коти?" запитала мала мишка. ,,Я єще жадного не бачила."

,,Він є великий і страшний. Має острі пазурі і острі зуби. Він ловить миши. Як єго зобачиш то так ся злякаєш, що не зможеш утечи."

,,О, душечко!" сказала мала мишка, я хочу сира, але бою ся кота. Здає ся, я мушу зістати нині дома.

Сторона 72.

Хитра жаба.

Дві пташки летіли в полудневі сторони. Жаба просила їх, щоби і єї взяли з собою.

,,Як ми можемо тебе взяти?" запитали пташки. ,,Таж ти не годна летіти."

,,То є дуже легко," відповіла жаба. ,,Возміть [illegible] і оден з вас най тримає єго за оден конець, а другий най тримає за другий конець. Я

знов зловлю ся на середині патика.“

Незадовго дві пташки і жаба летіли далеко на полудне.

По якімсь часї они надлетіли на поле, де люди працювали.

Оден чоловік зобачив їх і здивував ся, ,,Хто то був такий хитрий, що се видумав?“

Коли жаба отворила писок. аби сказати ,,То я“ упала на землю і забила ся.

Сторона 73.

Історія пари.

Давно колись жив оден хлопець. Він називав ся Яків.

Одного вечера він дивив ся на огонь. На огни стояв банячок.

Яковови здавало ся. що він чує голос. Він походив з банячка і просив ся, ,,Випусти мене. випусти! прошу, випусти мене!“

Яків зняв накривку з банячка. Тоді силач підняв ся. Він сказав ,,Дякую тобі, Якове.“

Яків запитав єго. ,,Хто ти такий?“ Силач відповів, ,,Я називаю ся пара. Я є дуже сильний. Я можу помагати людим в роботї. Можу тягнути великі тягарі. Але люди не знають, як мене уживати. Они мене не заставляють, до жадної роботи.“

Яків нїколи не забув, що єму силач сказав. Коли він виріс на чоловіка то зробив парову машину.

І так завдав силачеви роботу.

Тепер парова машина помагає нам в роботї. Она гонить желїзницї і кораблї. Тягне тяжкі ладунки. Є се дуже моцний силач.

Сторона 74.

Вечер.

Пташина вернула до свого гнїздочка,
Так само дитина най в постіль спішить.
Бо сонце давненько за гори сховалось,
За хмари червоні, щоб також спочить.
Тишина настала, бо вже день скінчив ся.
Ягнятка тихонько в росици дрімають,
Тож і малі дїти най лишуть забаву
І в ліжочках най відпочивають.

Сторона 75.

Осїнь.

Як зимно на дворі! Холодний вітер віє і показує на снїг.

Хто се виглядає через вікно? Она бачить тополю на подвірю. Листє на нїй жовкне і чорнїє. Оно опадає на землю.

Червоношийка відлетїла до зимової домівки. Она поверне назад з весною.

Для неї за зимно, як снїг упаде. Она любить цьвіти і тепле сонце.

Сторона 76.

Я є північний вітер. Вію сильно і зимно. Пташки відлїтають до верею, як я ся зближаю. Листє опадає з дерев. Цьвіти жовкнуть і вянуть. Я приношу снїг і лїд. Хлопцї і дївчата виносять свої саночки. Они любують ся зимою.

Я є всхідний вітер. Спроваджую дощ весною. Він зганяє снїг. Збуджує цьвіти до житя. Від него трава росте. Корови ідуть на пасовиско. Фармар сіє збіже.

Сторона 77.

Я є полудневий вітер. Мій подув теплий і сухий. Я приношу погоду і цьвіти. Через мене пшениця росте високо і збіже дозріває. Цьвіти любують мене. Пташки сьпівають наймилїші сьпіви.

Я є західний вітер. Мій віддих є легкий і лагідний. Я спроваджую уливні дощі. Приношу птицї з полудня. Кажу їм будувати гнїздочка. Помагаю пучкам розвивати ся в листочки. Стараю ся аби травиця росла.

Сторона 78.

Склепова забава

Ану вступіть до мого склепу, хлопцї. Бачите які гарні річи маю для Вас на продаж. Ходїть і ви дївчата. Я і для вас маю дещо.

,,Ту є фуркало. Я продам его за шість центів, Томку. Чи мозьмеш?''

,,О ні! Йосиф. Шість центів то за богато. Я тобі дам чотири центи за него.''

,,Не можу взяти чотири, Томку, але ту є човен, дам тобі за дванайцять центів. Бач який хороший.''

,,Я дам тобі дванайцять центів за човен. Ту маєш чвертака. Прошу скорити зі зміною.''

,,Кілько правиш за ляльку, Йосиф?'' ,,Десять центів, Маріє, она тана за ті гроші.''

,,Тож, завий єї для мене. Ту маєш гроші.''

Сторона 79.

Битва снїговими кулями.

Чи ти бачив коли битву снїговими кулями? Хлопцї мали битву минувшого тижня. Артур був капітаном по однїй сторонї, Йосиф був капітаном по другі сторонї. Насамперед всї хлопцї зробили велику твердиню зі снїгу. Потім зробили стїну доокола неї.

Йосиф з своїми хлопцями війшли до твердинї. Артур зі своїми хлопцями старали ся вигнати їх.

Борба тревала довгий час. Нарештї стїни розвалили ся. Тодї твердиня зістала занята. Йосиф і его хлопцї зістали забрані до вязницї.

Хлопцї були цїлком покриті снїгом. Та їх лиця були червоні і ноги були теплі. Они мали се за приємну забаву.

Сторона 80.

Снїгові пластинки.

Коли пластинка снїгова спадає
То кругом колує, з небом ся прощає.
,,Будь здорова хмаро ти зимна і сїра,''
А потім на землю спускає ся звільна.
А коли пластинка всяде на гилї
,,Добрий день'' говорить ,,добрий день тобі!
Ах ти така нага й самітна в зимі
Тож запрошу товаришки най спічнуть собі.''

Снїгові кулї.

Галки снїгові! Кулї до бою!
Ах що то за мила забава!
Галки робити, кулї метати;
Се хлопців улюблена справа.
В право, на лїво, то тут то там
Бачим як густо кулї лїтають
І той дістав і той набрав
Та хлопцї се в жартї приймають.

Сторона 81.

Гостина в містї.

Коли настали Різдвяні сьвята Артур поїхав до міста. Федунь стрітив его на стациї. Потім поїхали амваєм до дому.

Артур цікаво дивив ся на великі склепи. Він єще не бачив таких великих домів.

Мея і єї мати утішили ся з єго приїзду. Они розпитували за Оленку і малу Василинку.

Федунь довідував ся про стару Неду і Бринда.

Другого дня вечером хлопці пішли на ховзанку.

Пізнійше накупили дарунки для свої рідні на фармі. Купили краватку для вітця, ковнір для матери, стяжку для Оленки і ляльку для Василинки.

Сторона 82.

Три мудрці.

Давно колись жили три мудрці. Одної ночи они зобачили ясну зьвізду. Они зобачили єї перший раз і сказали:

,,Звізда явила ся, щоби нам щось об'явити. Она нам оповіщає про Короля. Ідім за нею аж знайдемо де він жиє. Возьмім з собою дарунки.''

Так они ішли і йшли, ідучи в ночи. Они спішили за ясною зьвіздою. Она провадила їх в далеку, далеку дорогу.

Вкінци затримала ся зьвізда. Она станула над стаєнкою. Коли мудрці увійшли до стайні, зобачили хлопчика-немовлятко. Они сказали: ,,Се є Король.''

Потім они утішили ся. Віддали свої дарунки і відійшли, не забуваючи більше на короля. Они все про Него памятали цілий час.

Сторона 84.

Коляда.

Усї дзвони на земли гудять
В день Божого Рождества,
Усї дзвони на земли гудять
В ранцї рано на зорях.
  На небі ангели сьпівають
  В день Божого Рождества.
  На небі ангели витають
  Піснями Боже дитя.
І ми всї на земли сьпіваймо
В день Божого Рождества
Честь і хвалу даймо:
,,Мир на земли, благо на небесах.''

Сторона 85.

Пісня за шістак.

Сьпівай пісню за шістаки,
Що в кишени жито
Двайцять штири чорні шпаки
Під паєм накрито.
  А коли пай розпочали
  Птахи засьпівали.
  Чиж не смачну тото страву
  Для Круля поклали?
Король сидів в своїм банку
Та рахував гроші
Королева у покоях
Іла мід з роскоші,

Слуга була в огороді
Плате розкладала
Втім злеґіла мала пташка
Тай ніс відорвала.

Сторона 86.

Індияньский хлопчина.

Я є індияньский хлопчина. Я є брунатний і сильний. Можу бічи дуже скоро. Можу стріляти стрілкою з лука. Маю велику лодку. Тато зробили єї для мене. Они єї зробили з березової кори.

Я по більші части перебуваю на дворі. Не вмію анї читати анї писати. Не ходжу до школи. Часом я дуже змерзаю. Завиваю ся в накривало (бленкет). Знаю пташки і зьвірята в лїсї. Люблю лазити по корчах цїлими днями.

Сторона 87.

Маленький Турок.

Я є малий турецький хлопець. Ходжу до школи кождого дня. Сиджу на підлозї, зложивши ноги на вхрест.

Ми всї учимо ся в школї голосно. Ношу червону шапочку дома, в школї і коли іду на прохід.

Мої сестри не ходять до школи. Они не уміють анї читати анї писати. Они роблять все те, що їм братя кажуть. Деякі сестри дуже боять ся своїх братів. Мої сестри не боять ся мене. Я люблю бавити ся з ними.

Сторона 88.

Японьска дївчина.

Чи уважаєш, що моя суконка красна? Она така сама як і ті, котрі ти нераз бачив на вахлярах. Я жию там, де ті вахлярі робить ся. То є далеко за морем в Японії.

Наші доми в Японії суть щасливі. Ми розмовляємо любо і лагідно. Я стараю ся догодити батькови і матери. Маємо огород з гербатою і огород з цьвітами, маємо округлі грядки і стежечки.

В наших домах нема ліжок. Ми спимо на підлозї. також сидимо на підлозї. Нам ніколи не зимно.

Японію називають країною цьвітів.

Сторона 89.

Малий Араб.

Я є арабский хлопець. Моя вітчина в теплім краю. Перебуваю в шатрі. Шатро зроблене зі шкір. В ночи чую, як льви ривуть. Та я не лякаю ся, бо они далеко. Они боять ся огню. Я можу їхати на кони. Всї малі Араби уміють їхати верхом. Мій батько має богато красних коний. Маємо дуже богато козів. Они дають нам молоко. Я дуже люблю его пити.

Чи ти бачив коли верблюда? Я часто на нїм їду.

Сторона 90.

Весна.

Весна знов настала. Бачиш, як трава зазеленїла! Прислухай ся пташкам на тополи. Они повернули назад.

,,Добрий ранок, Червоношийко! Я дуже рад, що ти повернув. Де є панї Червоношийка сього ранку?"

,,О! она є там межи тополями." ,,Добрий ранок, панї Червоношийка! Як тобі поводило ся цїлу зиму?"

А де є маленькі Червоношийки?

Що ти кажеш, панї Червоношийка? Кажеш, що они вже повиростали. Так! То було сказати їм, щоб і они повернули.

Чи будеш сьпівати сего лїта, Червоношийко? Тодї Червоношийка затягнула свою давну пісню ,,Чі-рап-чі-рап, чі-рап."

,,Се є моя давна пташка" сказала Василинка.

Сторона 92.

Вибір місця на гнїздо.

,,Се найлїпше місце на гнїздо."

,,Нї, се найвідповіднїйше."

,,Алеж бачиш які сї галузки грубі!"

,,Алеж диви яке ту пусте листэ!"

,,Так то добре. думаю що твоє місце зі всїх найлїпше," сказала Червоношийка. Потім обі пташини зачали будувати домівку.

,,Я знаю, де знайти мягоньку вовну.'' сказав Червоношийчик.

,,А я знаю, де є добірне волосене,'' сказала пані Червоношийка.

Якже завзято обі пташки працювали! Они що дня зачинали від сходу сонця. Они працювали аж до пізної ночи. За кілька день гнїздочко було скінчене.

А як Червоношийки сьпівали, як оно було вже готове.

Сторона 93.

Поточок.

Я щось бачив, ідучи дорогою до школи сього ранку.

Оно плинуло і сьпівало,
Чи хотївбись знати, що то було?
Був то веселий малий поточок.
Малий поточок осушує поля,
Дає коровам зимну воду до питя.
Є приютом для рибок,
Журчить по скалах і камінцях,
Обертає млиньске колесо.
Він щасливий цїлий день.
Поточок впливає до ріки,
Ріка впадає до моря,
Журчить вода як я плину
До бистрого ручаю,
Люди живуть, люди пімруть
А я вічно сьпіваю.

Сторона 94.

Братчик чорнобривчик.

Братику мій милий — гвоздик чорнобривий,
Чи спиш ти, чи чуєш у сій тишині,
Як нам любо та вигідно близько себе жити,
Бач жайворонок сьпіває в горі!
,,Вставай мій небоже'' жайворонок кличе
,,Вставай та збирай ся в свій зелений стрій
Ясне небо тя звитає а соненько уцілує
Вставай бо день Мая, вставайже мерщій.''
Братику мій милий — гвоздик чорнобривий,
Яким ти ся цьвітом колись убереш?
,,Біленьким, маковим як і моя мати,''
Будьмож оба маком так само зацвитеш.
Та ні, ти же цьвіт сонця — сонічник богатий
Покинеш, забудеш бідну сироту
Та знай, що як приймеш золоту корону
Пчілки з поцілуєм до тебе пішлю.

Цьвіт лелії.

Сьпівай пісню про лелію
Що єї цьвіт у неділю
До церкви беруть;
Білї цьвіти у лелії а ще кращі в данділії
Се всї признають.
Сьпівай пісню про лелію,
Що єї цьвіт у неділю
На престіл кладуть
А там боз і рожі і купчики гожі
Милим запахом дишуть.